

**Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан
Мемлекеттік Медицина Университеті**

СТУДЕНТТІҢ ӨЗІНДІК ЖҰМЫСЫ

vitamin

Тақырыбы: Д витаминінің улы әсері.

Орындаған: Есполсынова А 304Б

Ақтөбе 2012жыл

D витамині тобына эргокальциферол (D2 витамині) және холекальцеферол (D3 витамині) жатады.

D витаминінің көп мөлшері тунец, треска, палтус балықтары бауырының майында кездеседі. Сиыр сүті мен жұмыртқа сарысының әлсіз D-витаминдік белсенділігі бар.

Д2 және Д3 витаминінің табиғи провитамині бар. Д2 витамині үшін бұл өсімдік тектес стериндерге жататын эргостерин, ал Д3 витамині үшін бірқатар жануарлар тіндерінде, соның ішінде теріде кездесетін -7-дегидрохолестерин. Провитаминдер фотоизомеризация кезінде сәйкес витаминдерге айналады.

Д тобының витаминдері гормондарға жататын белсенді метаболиттер түзілетін прогормондар болып табылады.

*Холекальциферолдың белсенділігі жоғары метаболиті, қасиеті бойынша гормон болып табылатын **кальцитриол**. Ол жасуша ішілік арнайы рецепторлармен байланысады және көптеген тіндерде кальций алмасуын реттейді.*

***Кальцифедиол** холекальциферолдың айналымдағы негізгі метаболиті.*

Кальцитриолдың синтетикалық аналогы – кальцитриол(псоркутан) препараты.

Өсімдіктерде эргостеролдан түзілетін эргокальциферол, ағзаға түскен соң, холекальциферол үшін көрсетілетін метаболизмнің ұқсас кезеңдерінен өтеді.

Эргокальциферолдың синтетикалық аналогы – альфа –кальцидол. Ол бауырда кальцитриолға айналады.

Холекальциферол және оның метаболиттері кальций алмасуынан басқа, тері кератиноциттерінің пролиферациясын тежейді және олардың дифференцировкасын белсендіретіні көрсетілген.

Мешел – (рахит ; грекше : rachis – омыртқа жотасы) – Д – ГИПО – НЕМЕСЕ АВИТАМИНОЗЫ.

Классификациясы.

Әр жастағы балаларда дамитын классикалық түрі (3 айдан 1 жасқа толғанға дейін идамыса , ерте мешел 3-6 жас аралығында – кешеуіл мешел)

Д-витамин тәуелді мешел – аутосомды – рецессивті тұқымқуалайтын сырқат Д-витамин резистентті – жыныстық X-хромосомамен лі (остеомалация тіркесіп, тұқымқуалайтын сырқат

*Ересектер мешелі (остеоиалыция) .
Бұлардың ішінде ерекше көңіл
аударарлық түрі – балалардың
классикалық мешелі мен ересектер
мешелі.*

Д гипер витаминозы – организмнің
сезімталдық қабілетін ескерместен ,оны
көп мөлшерде, бақылаусыз қолданған
жағдайда пайда болатын сиптомдар
кешені.

Балаларда Д витаминінің жетіспеушілігі **рахит** дамуына (сүйектің әктенуі бұзылады, омыртқа мен кеуденің деформациялануы мүмкін, көбінесе, аяқтың қисаюуы байқалады, тістің дамуы кешігеді, бұлшық еттердің гипотониясы дамиды, баланың жалпы дамуы артта қалады) әкеледі. Ересектерде гиповитаминоз кезінде остеомаляция және остеопороз дамиды.

Д витамині аш ішекте сіңіріледі. Лимфамен бауырға және жалпы қан ағымына түседі. Қан сарысуында оның әртүрлі тінлерге тасымалдануын қамтамасыз ететін, а-глобулинмен байланысады. Д витамині сүйекте, май тіндерінде, бауырда, аш ішектің шырышты қабатында және басқа тіндерде қорға жиналады. Д витамині және оның алмасу өнімдері негізінен ішекпен және аз дәрежеде бүйрек арқылы шығарылады.

Жағымсыз әсерлері:

Жедел және созылмалы аурулар

ООЖ зақым келтіреді

Ұйқышылдық

Тырысу

Сүйектің патологиялық

деминералтзациялануымен және кальцийдің бүйректе, жүрек тамырда, өкпеде, ішекте шөгуімен сипатталады.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1) Фармакология

Д.А.Харкевич Алматы 2004

2) Фармакология

Д.А.Харкевич Москва 1993

3) WWW.Google.RU